

بحث طراحی لباس را جدی بگیریم؛ گفت و گو با آذر نجیبی، طراح لباس نمایش «پلکان»

پدیدآورنده (ها) : نجیبی، آذر
هنر و معماری :: نشریه نمایش :: اسفند 1391 و فروردین 1392 ، سال پانزدهم - شماره 163، 162
از 61 تا 61
آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/1036181>

دانلود شده توسط : عبدالله برزوئیان
تاریخ دانلود : 03/05/1400

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [فوائین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.

گفت‌وگو با آذر نجیبی، طراح لباس نمایش «پلکان»

بحث طراحی لباس را جدی بگیریم

که می‌افتد مراجعه کردن به تاریخ و تماشای عکس‌های مربوط به آن زمان است. من در این کار سعی کرده‌ام تا حد امکان دست به مستندسازی دوره تاریخی نمایش بزنم. طبیعتاً تمام ویژگی‌های آن دوران را نمی‌توان در اثر آورد، زیرا گاهی بافت‌ها، پارچه‌ها و... قابل دسترس نیستند، بنابراین باید شبیه‌سازی انجام شود.

••• برای انتخاب لباس‌ها از آرشیو هم استفاده کردید؟

متأسفانه بحث لباس در تئاتر بسیار مهجور است و برای این بخش هیچ بودجه و هزینه‌ای در نظر گرفته نشده است. اما جا دارد از هادی مرزبان بسیار تشکر کنم. او کارگردانی است که برای این بخش اهمیت ویژه‌ای قائل است و در این راه دقت و حوصله زیادی صرف می‌کند. همکاری با او برایم بسیار لذت بخش است.

••• طراحی لباس در اجرای یک تئاتر چه میزان اهمیت دارد؟

همیشه تصویر پیش از دیالوگ در ذهن ایجاد می‌شود و ماندگارتر است، بنابراین لباس اهمیت بسزایی دارد. از نظر من هرچه به علائم بصری دقت کنیم، بازهم کم است.

••• آیا بهتر نیست هر یک از طراحان لباس برای رفع نیازشان آرشیوی مختص به خود ایجاد کنند؟

البته چنین چیزی در صورتی ایده‌آل است که آنها فضای لازم را در اختیار داشته باشند. ضمن اینکه نگهداری از لباس‌های تاریخی نیازمند شرایطی خاص بوده و بسیار دشوار است. متأسفانه آرشیوهایی که ما به صورت عمومی از آنها استفاده می‌کنیم در دسترس نیستند و تاریخ‌گذاری لباس‌ها بسیار ضعیف هستند و همین جریان سرعت عمل در انتخاب لباس‌ها را از بین می‌برد. به این صورت بخش هنری لباس نبود می‌شود و طراح بیشتر به یک جامه‌دار شباهت پیدا می‌کند.

آذر نجیبی پس از نمایش «شب روی سنگ فرش خیس» بار دیگر به عنوان طراح صحنه در نمایش «پلکان» در کنار هادی مرزبان حضور دارد. نجیبی یکی از اساسی‌ترین مشکلات تئاتر کشور را عدم توجه و اهمیت کارگردانان و مسئولین به بحث طراحی لباس می‌داند.

••• از نظر شما چه نکته‌ای باعث تمایز متون اکبر رادی از سایر آثار رئالیستی می‌شود؟

اکبر رادی با دیدی اجتماعی و ملموس مشکلات جامعه را به تصویر می‌کشد و سبک خاص خود را داراست. نمایشنامه پلکان هم یکی دیگر از آثار این نویسنده است که در خلق موقعیت بسیار موفق بوده است. به طور کل دیالوگ و شخصیت‌پردازی، عناصر پیش برنده درام‌های رادی هستند.

••• آیا پیش از این تجربه همکاری با هادی مرزبان را داشته‌اید؟

من در نمایش «شب روی سنگ فرش خیس» که پیش از این در خانه هنرمندان روی صحنه رفت به عنوان طراح لباس در کنار آقای مرزبان حضور داشته‌ام.

••• همکاری دوباره با این کارگردان چطور بود؟

خوشبختانه من و آقای مرزبان به همکاری خوبی رسیده‌ایم و علت اصلی آن اعتماد ایشان به من بوده است. امیدوارم دوستان تئاتری بحث لباس را جدی بگیرند و مسئولین کمی به این اصل اهمیت دهند.

••• با توجه به اینکه با اثری واقع‌گرا روبه‌رو هستیم، چه مولفه‌هایی از متن و شخصیت‌های آن را در طراحی خود در نظر گرفته‌اید؟

وقتی قرار است برای اثری از اکبر رادی که هادی مرزبان آن را کارگردانی می‌کند، طراحی لباس انجام گیرد، همه چیز باید کاملاً رئالیستی باشد. بنابراین در چنین اثری حرکت به سمت فانتزی بیهوده است. پس از پیشنهاد این‌گونه آثار برای کار، مسلماً اولین اتفاقی

اولین اتفاقی که

می‌افتد مراجعه
کردن به تاریخ

و تماشای
عکس‌های

مربوط به آن
زمان است.

من در این کار
سعی کرده‌ام

تا حد امکان
دست به

مستندسازی
دوره تاریخی

نمایش بزنم.
طبیعتاً تمام

ویژگی‌های
آن دوران را

نمی‌توان در
اثر آورد، زیرا

گاهی بافت‌ها،
پارچه‌ها و...

قابل دسترس
نیستند،

بنابراین باید
شبیه‌سازی
انجام شود.

••• آیا در کنار آرشیوها جایگاهی برای رسیدگی به امور خیاطی لباس‌ها وجود دارد؟
زمانی در تئاتر شهر و تالار وحدت کارگاه خیاطی وجود داشت و نقص لباس‌ها به راحتی با آمد و رفت بازیگران برای پوشیدن آنها رفع می‌شد. اما در حال حاضر دیگر از این کارگاه‌ها و فضاهای این چنینی خبری نیست و سخت‌ترین بخش کار طراحان پیدا کردن محلی مناسب برای رفع نواقص و حمل لباس‌ها برای پوشیدن بازیگران است. تکرار این کار بسیار فرسایشی و خسته‌کننده است.

••• بهتر نیست طراحان برای جلوگیری از این اتفاق فرسایشی، با امور مربوط به خیاطی آشنا باشند؟

مطمئناً همه طراحان لباس تا حدودی با خیاطی آشنا هستند، اما برای مثال زمانی که من در پروژه‌های چون «پلکان» مشغول انتخاب لباس هستم، فرصت کافی برای پرداختن به این کار ندارم و اگر وارد این بحث شوم باید از طراح دیگری استفاده شود. از طرفی به نظر من انجام این کار توسط یک طراح بسیار اشتباه است.